

A névszói és az összetett állítmány

Az állítmány a mondat egyik fő része, amellyel valakiről vagy valamiről állítunk valamit.

Kérdései: mit állapítunk meg?, mit állítunk?

Jele: Á Jelölése:

alany + állítmány = hozzárendelő (alanyi-állítmányi) szószerkezet

GYAKORLATOK

Nyelvtankönyv, 32. oldal

Állítmány fajtái:

1. Igei állítmány
2. Névszói állítmány
3. Névszói-igei (összetett) állítmány

2. Névszói állítmány

• névszóval állapítunk meg valamit az alanyról

A rózsza illatos. → melléknév

A virág az enyém! → birtokos névmás

A csokor ára kétfezer? → számnév

A névszóval (főnév, névmás, melléknév, számnév) kifejezett állítmányt **névszói állítmánynak** nevezünk, amely csak kijelentő módú, jelen idejű és egyes vagy többes szám 3. személyű lehet.

Pl. A rózsza növény.

képlanta mel. pléneke. Egy/Ög

Ha változik a névszói állítmány módja, ideje vagy személye, segítséget kell kapnunk a **segédigétől**.

névszó+segédige+névszói-igei állítmány

Pl. A rózsza növény volt.

De honnan tudjuk, hogy összetett állítmány vagy igei állítmány van a mondatban?

Sok ceruzám volt.

Marci bátor volt.

Készítette: Király Noémi

A névszói és az összetett állítmány

Az állítmány a mondat egyik fő része, amellyel valakiről vagy valamiről állítunk valamit.

Kérdései: mit állapítunk meg?, mit állítunk?

Jele: Á Jelölése:

alany + állítmány = hozzárendelő (alanyi-állítmányi) szószerkezet

GYAKORLATOK

Nyelvtankönyv, 32. oldal

Állítmány fajtái:

1. Igei állítmány
2. Névszói állítmány
3. Névszói-igei (összetett) állítmány

2. Névszói állítmány

• névszóval állapítunk meg valamit az alanyról

A rózsá illatos. → melléknév

A virág az enyém! → birtokos névmás

A csokor ára kétezer? → számnév

A névszóval (főnév, névmás, melléknév, számnév) kifejezett állítmányt *névszói állítmánynak* nevezünk, amely csak kijelentő módú, jelen idejű és egyes vagy többes szám 3. személyű lehet.

Pl. A rózsá növény.

kijelentő mód, jelen idejű, egyes/szám

Ha változik a névszói állítmány módja, ideje vagy személye, segítséget kell kapnunk a **segédigétől**.

névszó+segédige=névszói-igei állítmány

Pl. A rózsá növény volt.

De honnan tudjuk, hogy összetett állítmány vagy igei állítmány van a mondatban?

Sok ceruzám volt.

Marci bátor volt.

Készítette: Király Noémi

Állítmány fajtái:

1. Igei állítmány

2. Névszói állítmány

3. Névszói-igei

(összetett) állítmány

2. Névszói állítmány

- névszóval állapítunk meg valamit az alanyról

A rózsa illatos. → melléknév

A virág az enyém! → birtokos névmás

A csokor ára kétezer? → számnév

•••••
biJ

A **névszóval** (**főnév, névmás, melléknév, számnév**) kifejezett állítmányt *névszói állítmánynak* nevezzük, amely csak kijelentő módú, jelen idejű és egyes vagy többes szám 3. személyű lehet.

Pl. A rózsa növény.

kijelentő mód, jelen idő, E.sz./3.sz.

Ha változik a névszói
állítmány módja, ideje
vagy személye,
segítséget kell kapnunk
a **segédigétől**.

névszó+segédige=névszói-igei állítmány

Pl. A rózsa növény volt.

De honnan tudjuk, hogy
összetett állítmány vagy
igei állítmány van a
mondatban?

Sok ceruzám volt.

Marci bátor volt.

Sok ceruzám volt. **JELEN IDŐ** → Sok ceruzám van.

- AZ IGE (LÉTIGE) NEM TŰNIK EL, CSAK JELEN IDŐBE KERÜL.
- TEHÁT EZ MEGMARAD ÁLLÍTMÁNYNAK -- IGEI ÁLLÍTMÁNY

Marci bátor volt. **JELEN IDŐ** → Marci bátor.

- AZ IGEI RÉSZ (SEGÉDIGE) ELTŰNT AZ EREDETI MONDATBÓL, ÍGY MEGMARADT A NÉVSZÓ -- NÉVSZÓI-IGEI ÁLLÍTMÁNY

GYAKORLATOK

Nyelvtankönyv, 32. oldal

1. KERESSÉTEK MEG AZ ALÁBBI MONDATOK ÁLLÍTMÁNYÁT, MAJD ÁLLAPÍTSÁTOK MEG, MILYEN MÓDOT, IDŐT, SZÁMOT, SZEMÉLYT FEJEZNEK KI!

JÓSKA ORVOS.

kijelentő mód, jelen idő, E.sz./3.sz

A KÍGYÓ VESZÉLYES.

kijelentő mód, jelen idő, E.sz./3.sz

SZÉPEK A KÉKEK.

kijelentő mód, jelen idő, T.sz./3.sz

SOK A REKLÁM.

kijelentő mód, jelen idő, E.sz./3.sz

ÉN ORVOS VAGYOK.

kijelentő mód, jelen idő, E.sz./1.sz.

A KÍGYÓ VESZÉLYES VOLT.

kijelentő mód, múlt idő, E.sz./3.sz

SZÉPEK LENNÉNEK A KÉKEK.

feltételes mód, jelen idő, T.sz./3.sz

SOK LESZ A REKLÁM.

kijelentő mód, jövő idő, E.sz./3.sz

2. MELYIK MONDATBAN VAN NÉVSZÓI-IGEI ÁLLÍTMÁNY?
KARIKÁZZÁTOK BE PIROSSAL!

A KUTYA FEKETE.

A KUTYA ÜGYES VOLT.

A KUTYA KINT VOLT.

JÓ VOLT AZ ELŐADÁS.

NEM VOLT ELŐADÁS.

JÓ AZ ELŐADÁS.

3. ALAKÍTSD ÁT AZ ALÁBBI MONDATOK ÁLLÍTMÁNYÁT KIJELENTŐ MÓDÚ, JELEN IDEJŰ, EGYES SZÁM HARMADIK SZEMÉLYŰVÉ!

A SZÍNÉSZNŐ RUHÁI SZÉPEK VOLTAK.

A színésznő ruhája szép.

ELSŐ LETTEM A VERSENYEN.

Első a versenyen.

MIKLÓS LESZ A FŐSZEREPLŐ.

Miklós a főszereplő.

4. Olvassátok el az alábbi filmajánlót, majd oldjátok meg a feladatokat!

A Csillagok háborúja az egyik leghosszabb és legbővebb univerzum a filmtörténetben. Az ötödik rész a legsötétebb mind közül. Olyan ikonikus jeleneteket láthatunk benne, mint a csata a Hoth bolygón, az Ezeréves Súlyom az űrféreg gyomrában vagy a párbajt a Felhővárosban. Hősei vagy elpusztulnak a Hothon, vagy elmenekülnek a Felhővárosba. Nagy titkokra derül fény, ekkor találkozik először Yoda és Luke a Dagobah rendszerben. Ebben a részben jelenik meg a legendássá vált Boba Fett is.

a) Mi a címe az ötödik résznek?

A Birodalom visszavág

---

b) **Házi vagy szorgalmi feladatra ajánlott**

c) Húzzátok alá a filmajánló mondataiban az állítmányokat!

d) **Házi vagy szorgalmi feladatra ajánlott**

A névszói és az összetett állítmány

Az állítmány a mondat egyik fő része, amellyel valakiről vagy valamiről állítunk valamit.

Kérdései: mit állapítunk meg?, mit állítunk?

Jele: Á Jelölése:

alany + állítmány = hozzárendelő (alanyi-állítmányi) szószerkezet

GYAKORLATOK

Nyelvtankönyv, 32. oldal

Állítmány fajtái:

1. Igei állítmány
2. Névszói állítmány
3. Névszói-igei (összetett) állítmány

2. Névszói állítmány

• névszóval állapítunk meg valamit az alanyról

A rózsá illatos. → melléknév

A virág az enyém! → hírtokos névmás

A csokor ára kétezer? → számnév

A névszóval (főnév, névmás, melléknév, számnév) kifejezett állítmányt *névszói állítmánynak* nevezünk, amely csak kijelentő módú, jelen idejű és egyes vagy többes szám 3. személyű lehet.

Pl. A rózsa növény.

kijelentő mód, jelen idejű, 3. sz. személyű

Ha változik a névszói állítmány módja, ideje vagy személye, segítséget kell kapnunk a **segédigétől**.

névszó+segédige=névszói-igei állítmány

Pl. A rózsa növény volt.

De honnan tudjuk, hogy összetett állítmány vagy igei állítmány van a mondatban?

Sok ceruzám volt.

Marci bátor volt.

Készítette: Király Noémi